

Kestävä talouskasvu ja hyvinvointi

Hannu Savolainen, Rauli Svento, Ilmo Mäenpää,
Mari Heikkinen

19.2.2016

**Avainindikaattorit Suomen vihreän kasvun tukena –
yhteydet ajankohtaisiin strategioihin ja kärkihankkeisiin**

Vihreän kasvun sekä materiaali- ja resurssitehokkuuden avainindikaattorit
(ViReAvain) –hankkeen seminaari



RAMBOLL

 Tilastokeskus

Motiva

 THULE
INSTITUTE



+ Yhteiskunnan muutosindikaattorit

Selitykset: ruskea väri = tietojen tuottaminen ei onnistu vaivatta, kehitettävä indikaattori

Taloudelliset mahdollisuudet ja ohjauskeinot

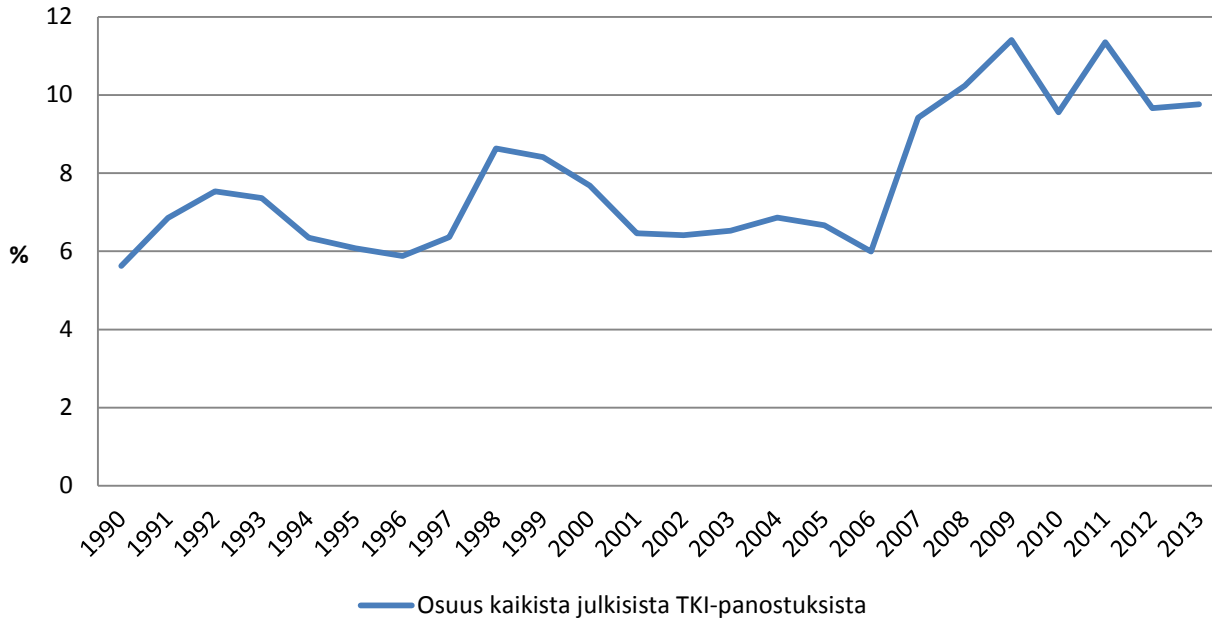
- Indikaattorit kuvaavat Suomen talouden muuttumista kohti resurssitehokkaampaa ja vihreämpää toimintatapaa ja rakennetta.
- Tavoiteltu muutos
 - edellyttää toimenpiteitä
 - tarjoaa mahdollisuuksia yrityssectorille
- Julkisella sektorilla on keskeinen rooli vihreän kasvun edistämisessä.

Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta

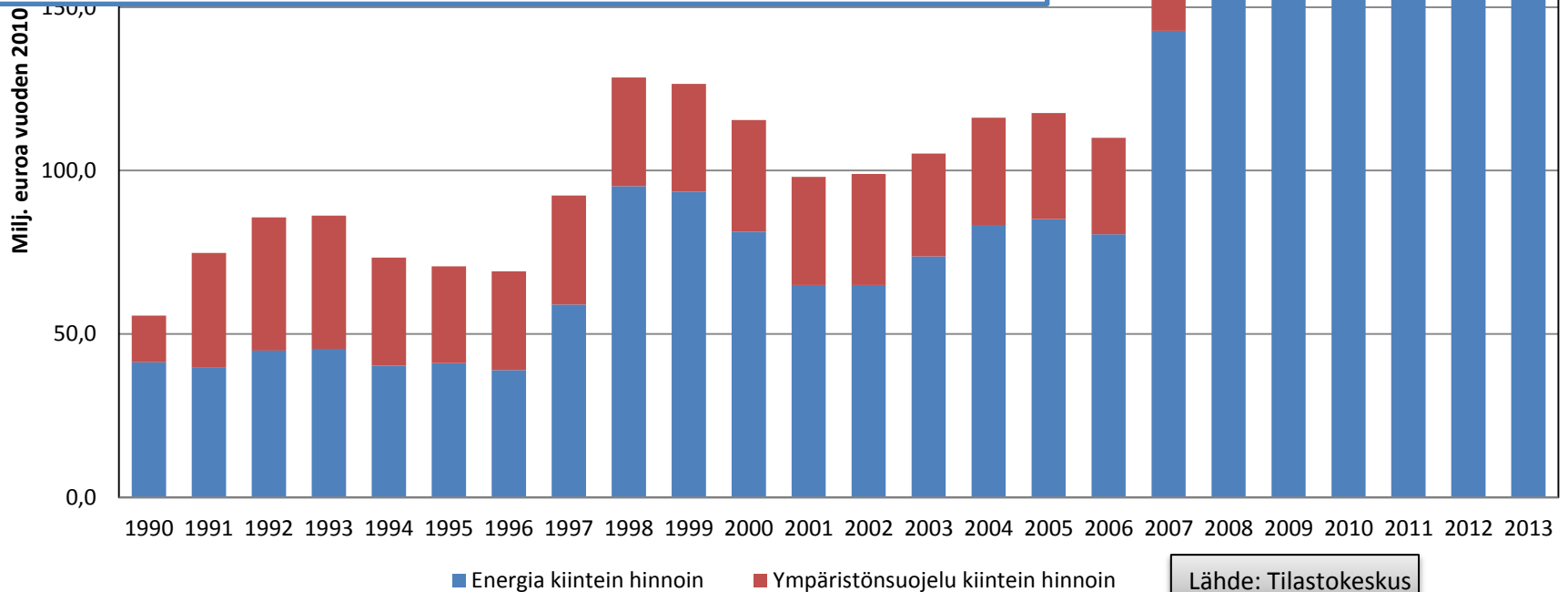
- mahdollistaa talouskasvun ja tuottavuuden lisääntymisen myös vihreässä taloudessa
- indikaattoreilla kuvataan teknologista kehitystä, joka luo pohjaa tulevalle vihreän kasvulle

Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta			
Avainindikaattorit	Tarkastelutaso	OECD	Tiedon saatavuus
Ympäristöön kohdistuvat julkiset TKI-panostukset (milj. € kiintein A17 hinnoin)	Valtakunta	+	***
A18 Ympäristöön liittyvät patenttihakemukset (% kaikista hakemuksista)	Valtakunta	+	***
Taustaindikaattorit	Tarkastelutaso	OECD	Tiedon saatavuus
Julkiset ympäristöön kohdistuvat TKI-panostukset (% kaikesta julkisesta TKI:stä)	Valtakunta	+	***
Ympäristöön liittyvien patenttihakemusten määrät ryhmittäin	Valtakunta	+	***

Ympäristöön kohdistuvat julkiset TKI-panostukset

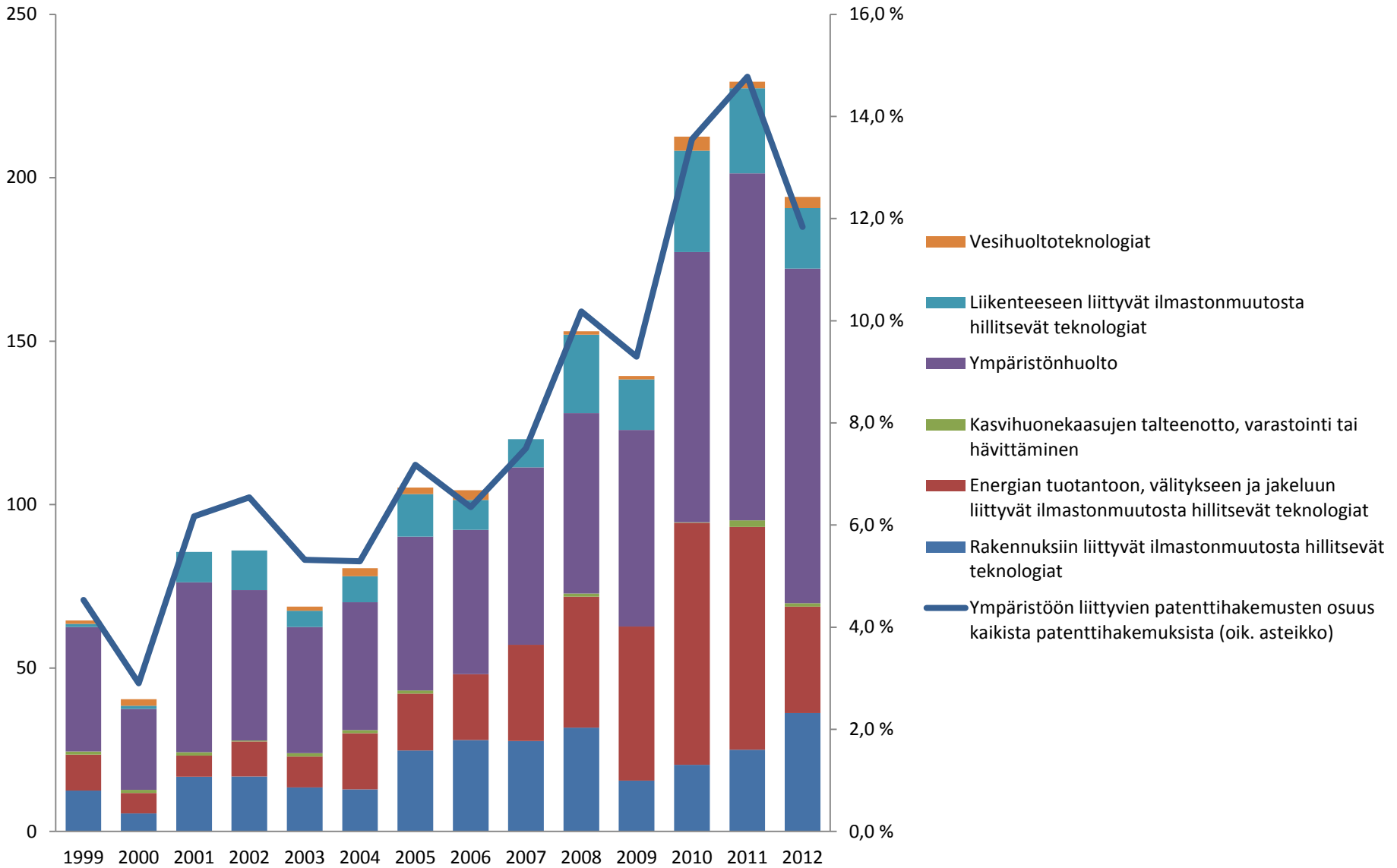


panostukset



Lähde: Tilastokeskus

Ympäristöön liittyvät patenttihakemukset



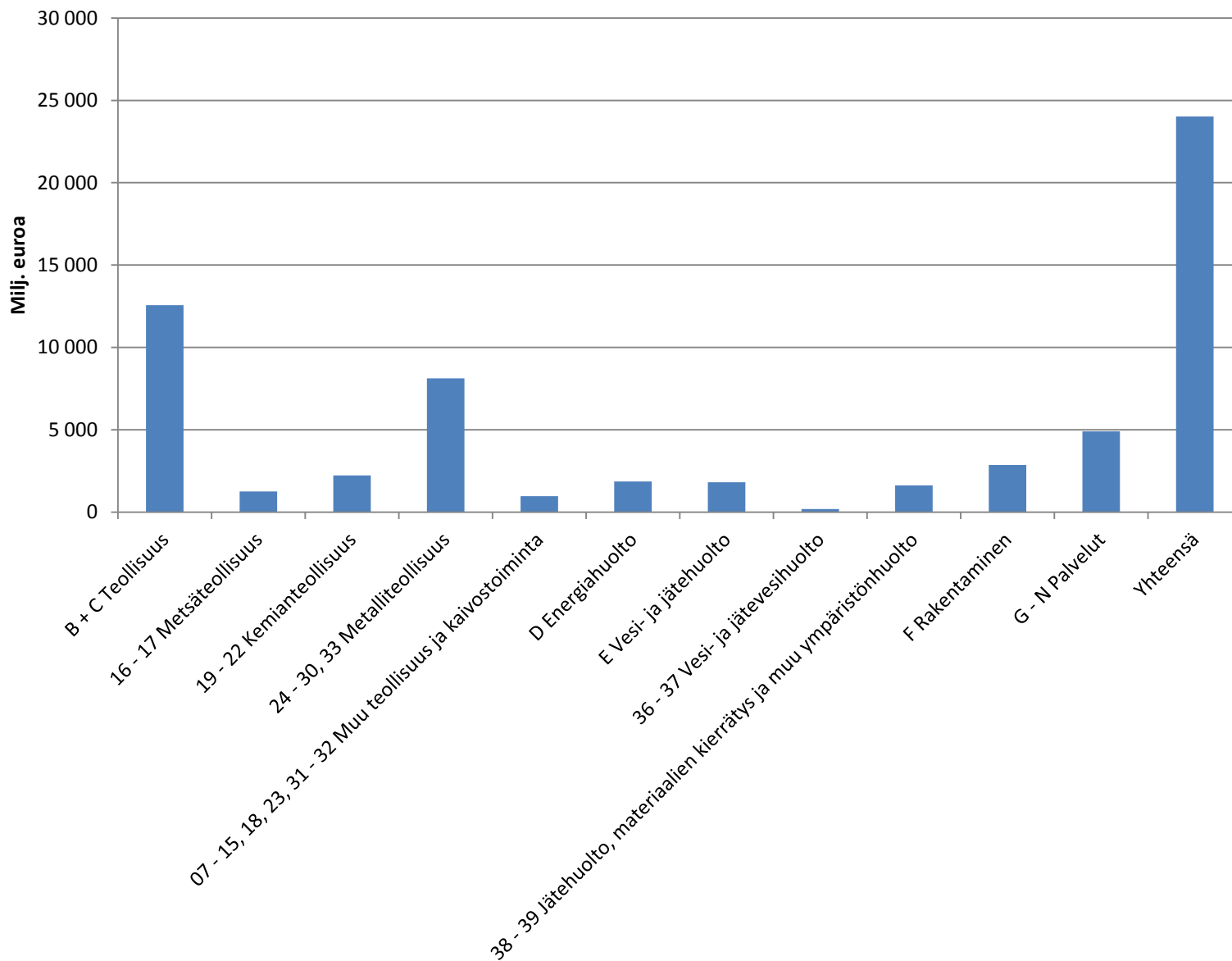
Lähde: OECD:n patenttietokanta

Vihreät tuotteet ja palvelut

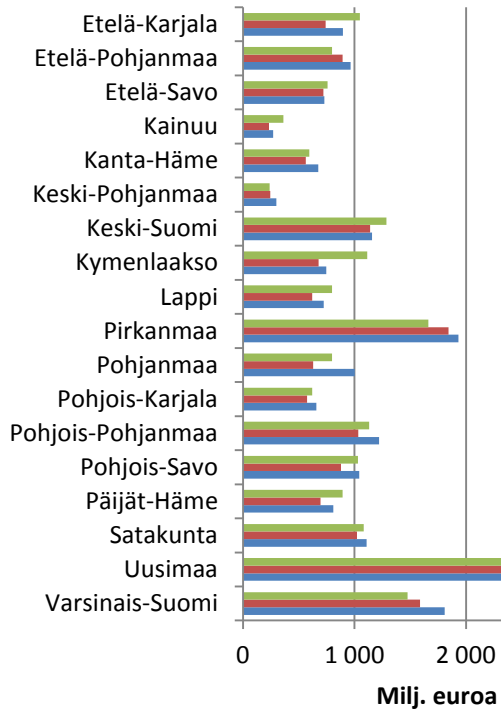
- Indikaattorit kuvaavat vihreää kasvua edustavien toimialakokonaisuuksien merkityksen ja taloudellisen aktiivisuuden lisääntymistä kansantaloudessa ja suhteessa Suomen bruttokansantuotteeseen.

Vihreät tuotteet ja palvelut			
Avainindikaattorit	Tarkastelutaso	OECD	Tiedon saatavuus
A19 Ympäristöliiketoiminnan arvonlisäys (% suhteessa BKT:een)	Valtakunta	+	*(*)
A20 Biotalous arvonlisäys			
	Valtakunta (% suhteessa BKT:een)	-	*(*)
	Alue (milj. € kiintein hinnoin)	-	*(*)
	Toimiala (milj. € kiintein hinnoin)	-	*(*)
Teollisuuden ympäristönsuojeluinvestoinnit ja -menot (milj. € kiintein hinnoin)	Valtakunta	-	***
TAUSTAINDIKAATTORIT	Tarkastelutaso	OECD	Tiedon saatavuus
Ympäristöliiketoiminnan tuotos (milj. €), vienti (milj. €) ja työllisyys	Valtakunta	+	**
Biotalous tuotos (milj. €), vienti (milj. €) ja työllisyys			
	Valtakunta	-	*(*)
	Alue (pl. vienti)	-	*(*)
	Toimiala	-	*(*)
Teollisuuden ympäristönsuojeluintien kohdentuminen	Valtakunta	-	***

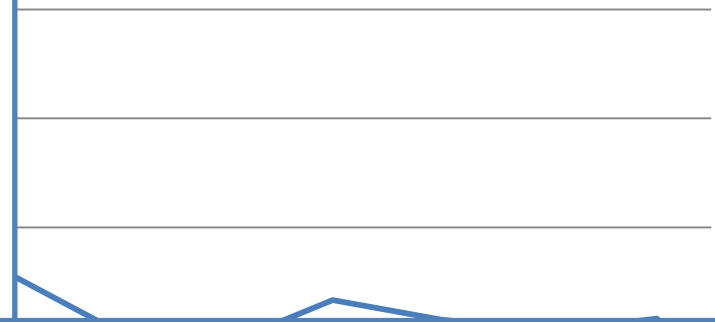
Ympäristöliiketoiminnan liikevaihto 2013



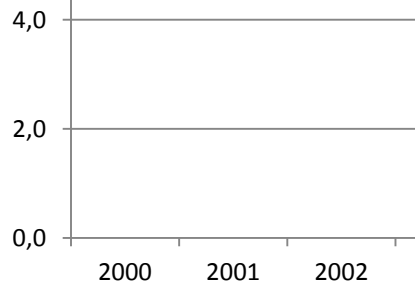
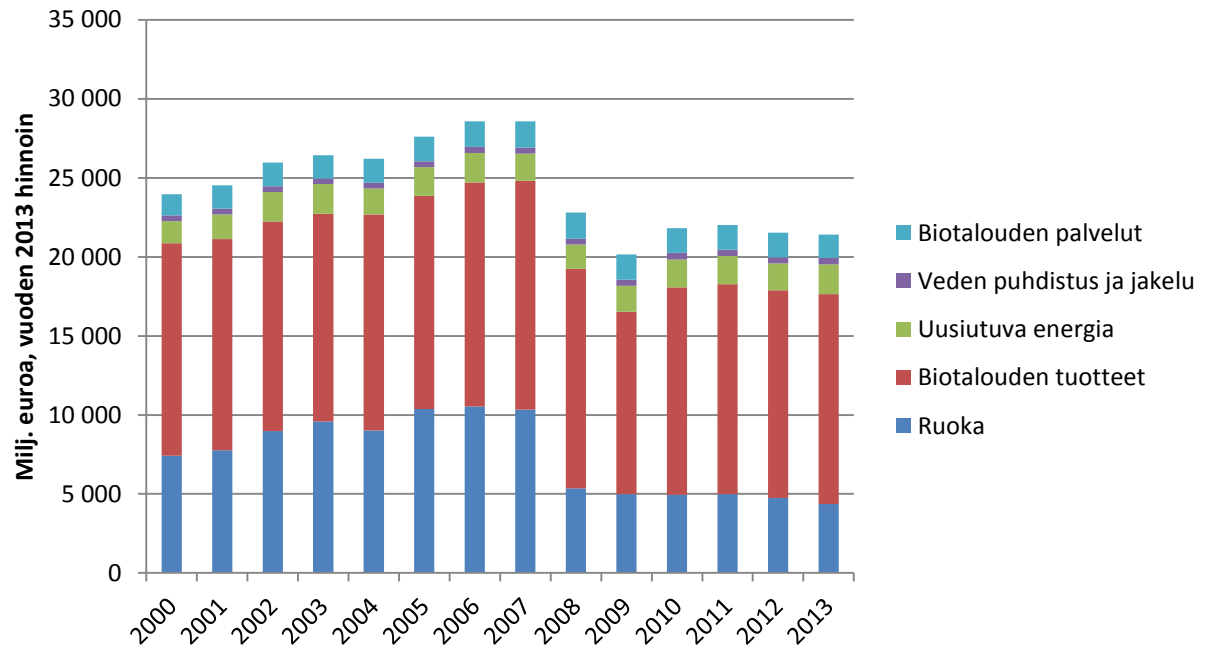
Biotalouden arvonlisäykset maakunnittain



Biotalouden arvonlisäyksestä

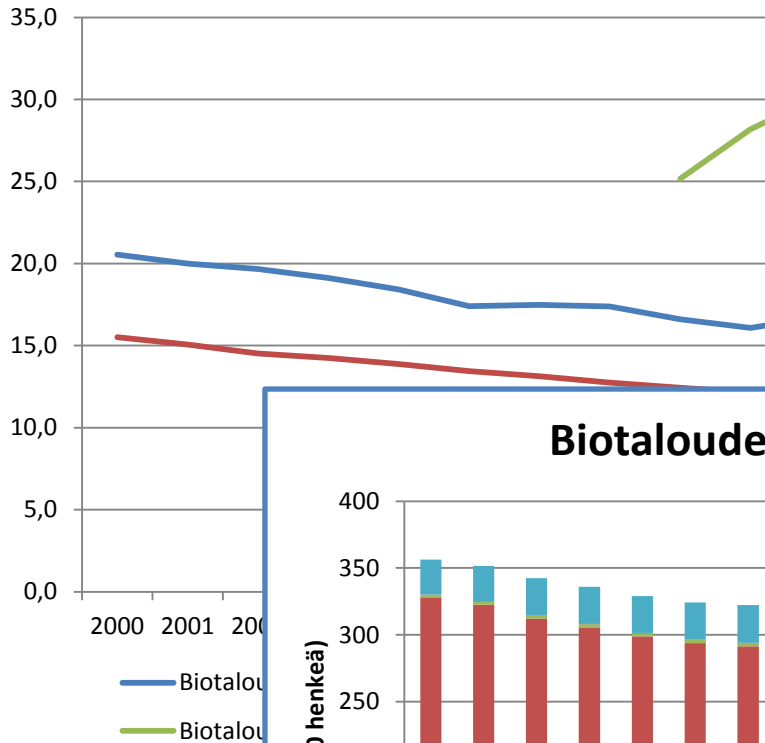


Biotalouden arvonlisäys sektoreittain

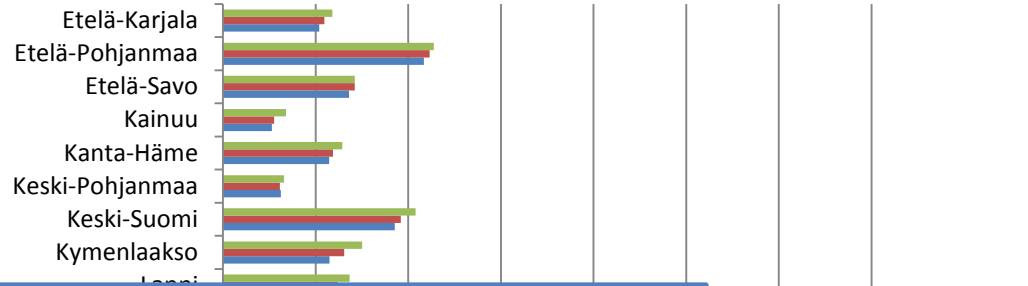


Biotalouden taustaindikaattorit

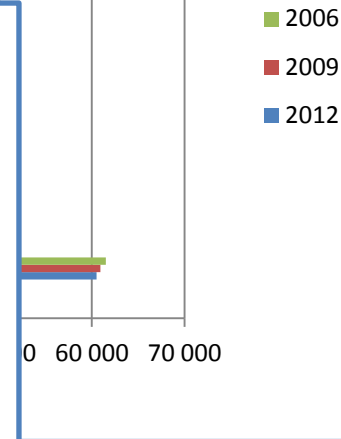
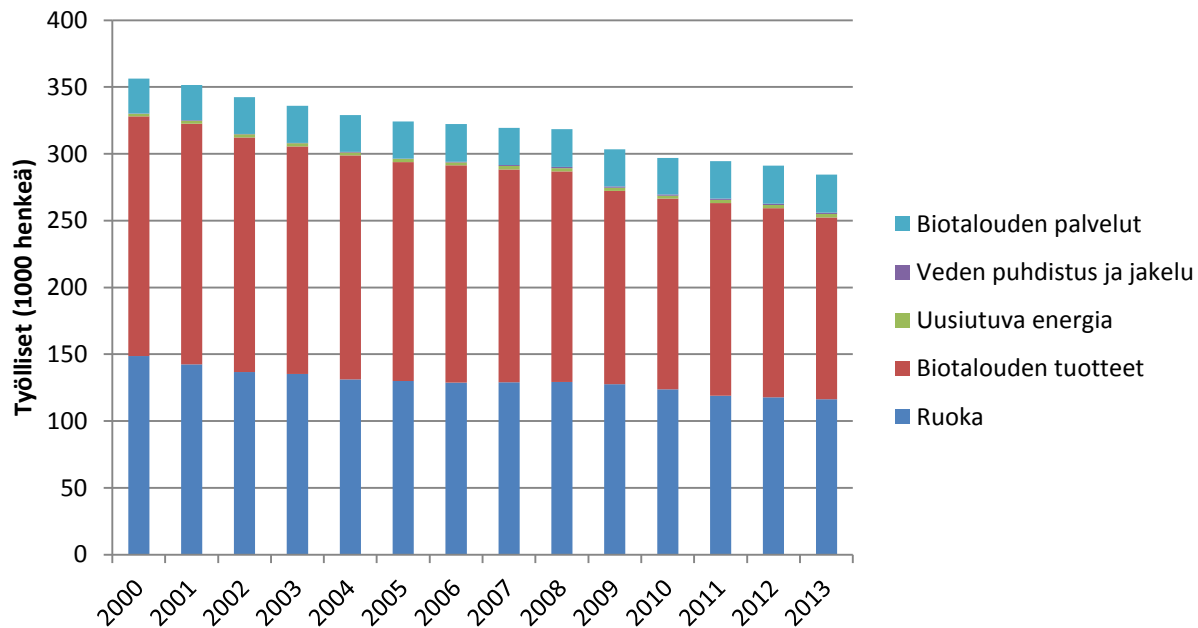
Biotalouden taustaindikaattorit



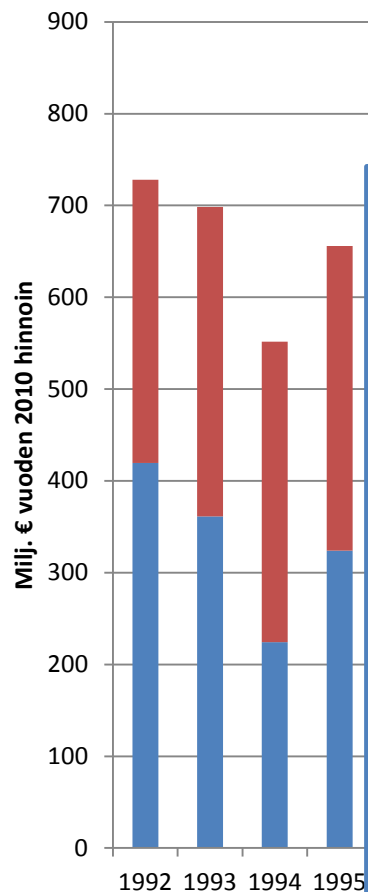
Biotalouden työlliset maakunnittain



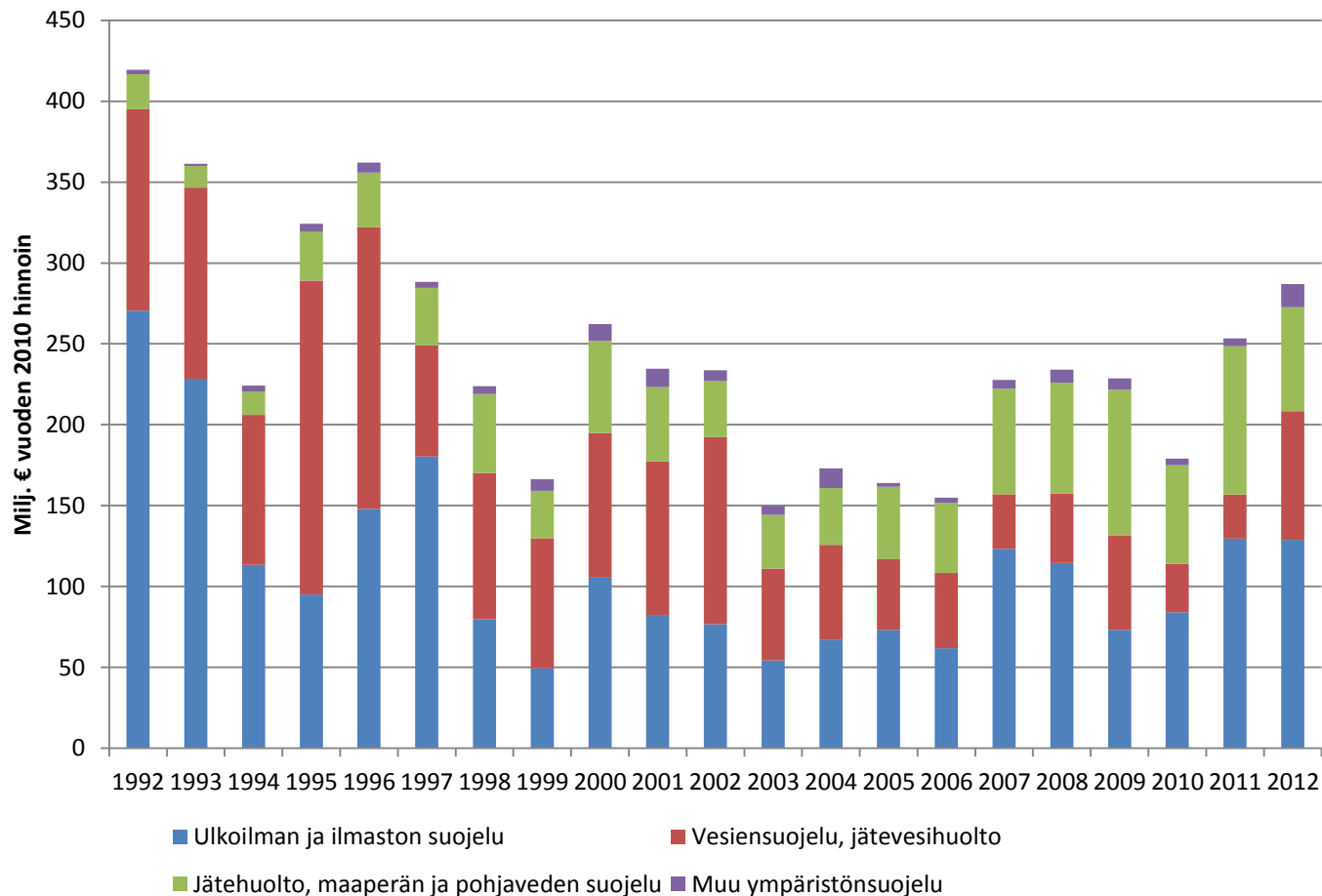
Biotalouden työlliset sektoreittain



Teollisuuden ympäristönsuojelumenot



Teollisuuden ympäristönsuojeluinvestoinnit

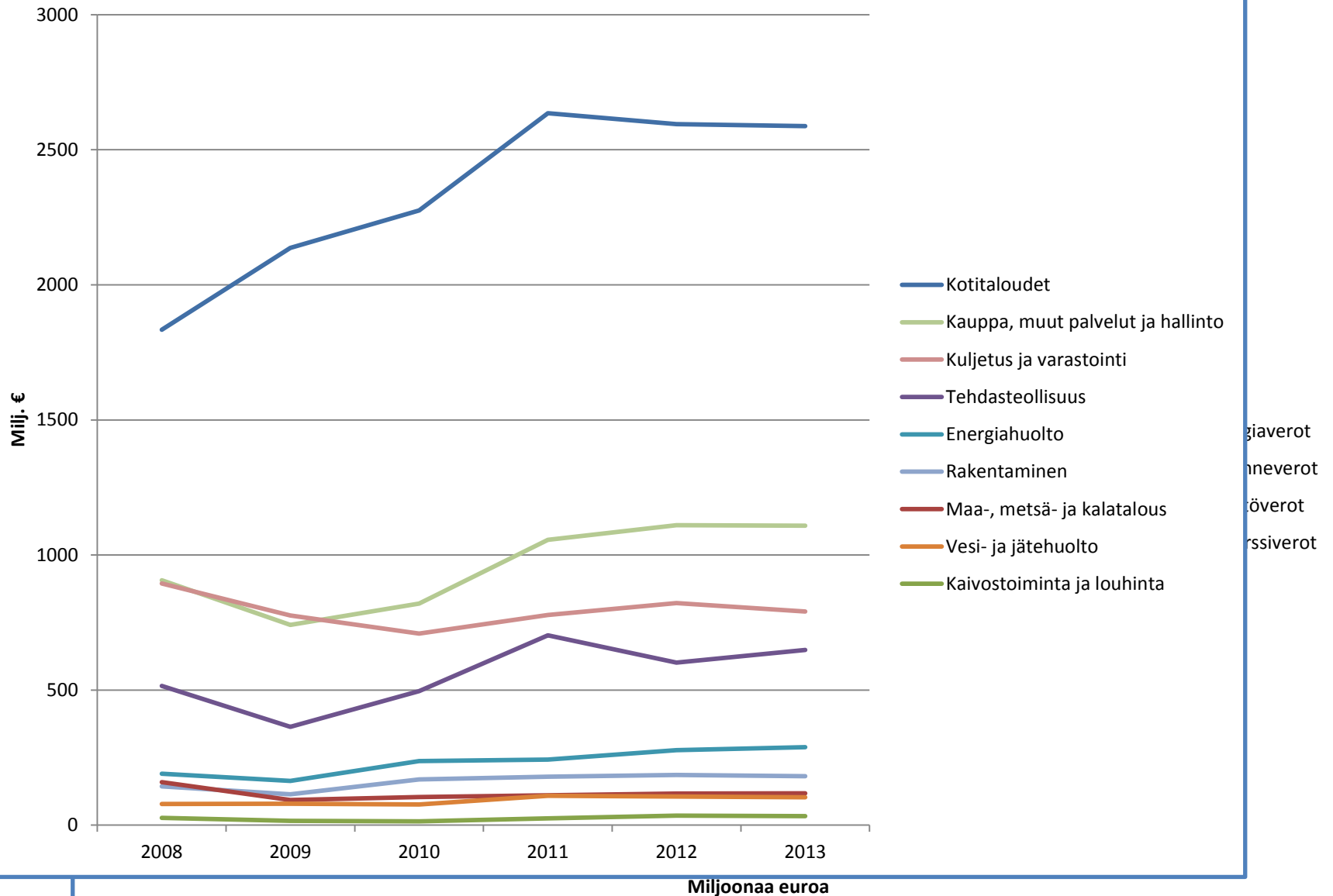


Ohjauskeinot

- Indikaattorit kuvaavat julkisen vallan keinoja, joilla voidaan ohjata sekä tuotannon että kulutuksen muuttumista kohti vihreämpää taloutta.
- Ympäristöverot ovat tärkeitä markkinasignaaleja, joilla pyritään korjaamaan taloudellisen toiminnan aiheuttamia ympäristöön kohdistuvia ulkoisvaikutuksia ja edistämään ympäristöystävällisempää tuotantoa ja kulutusta.

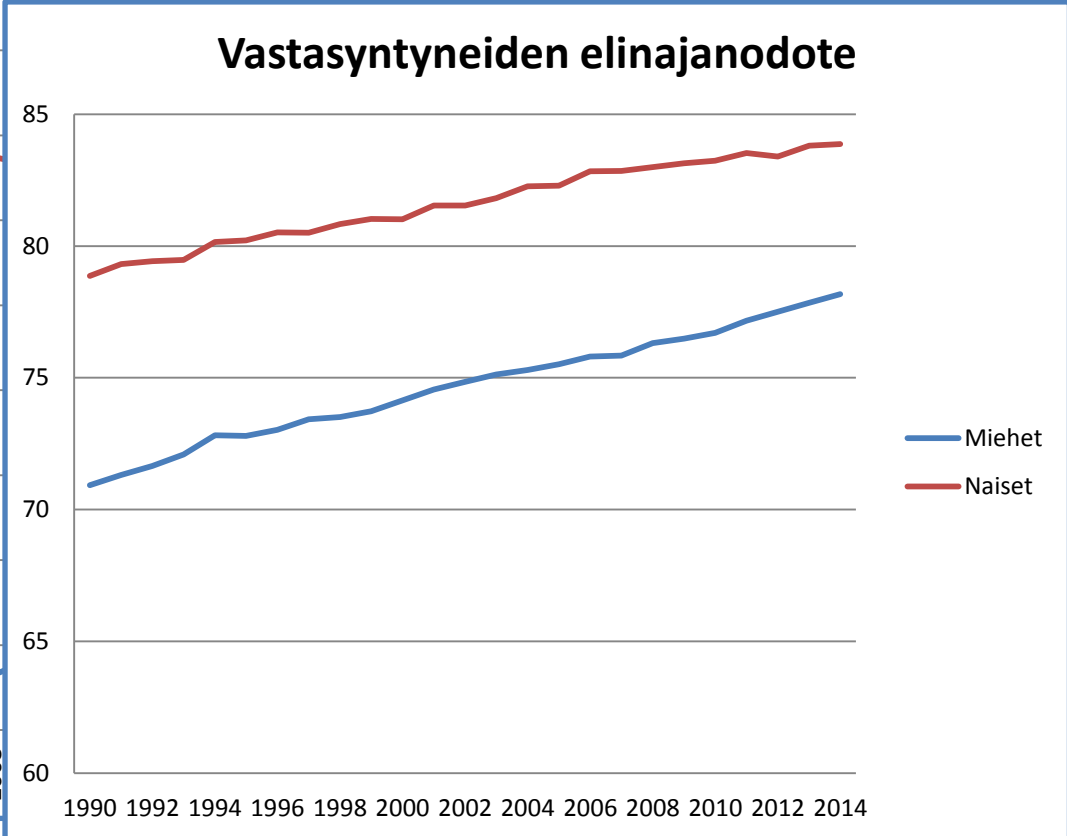
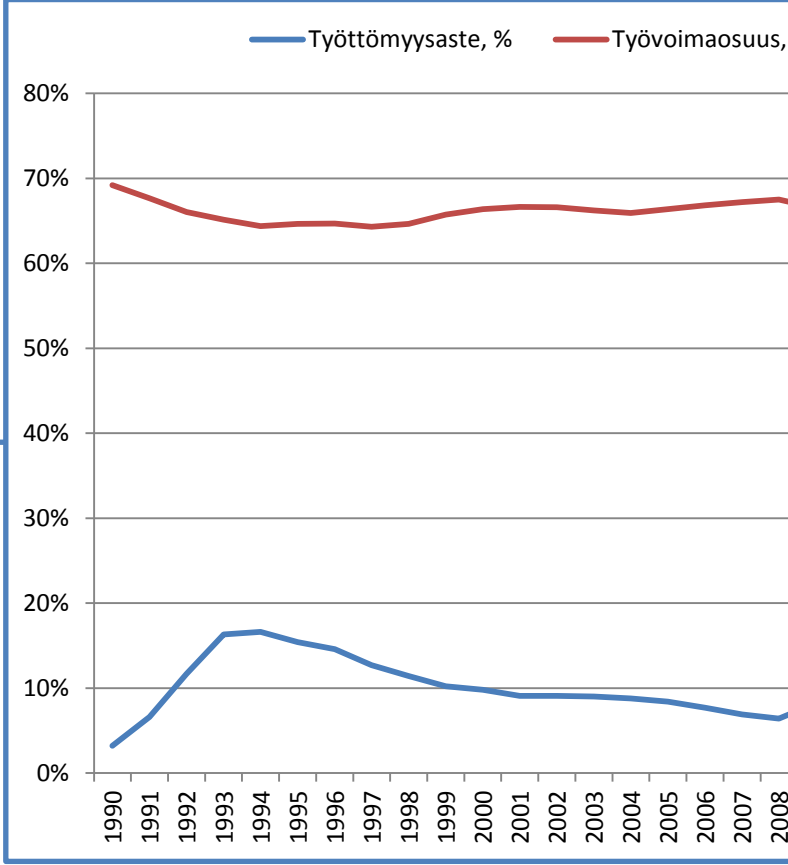
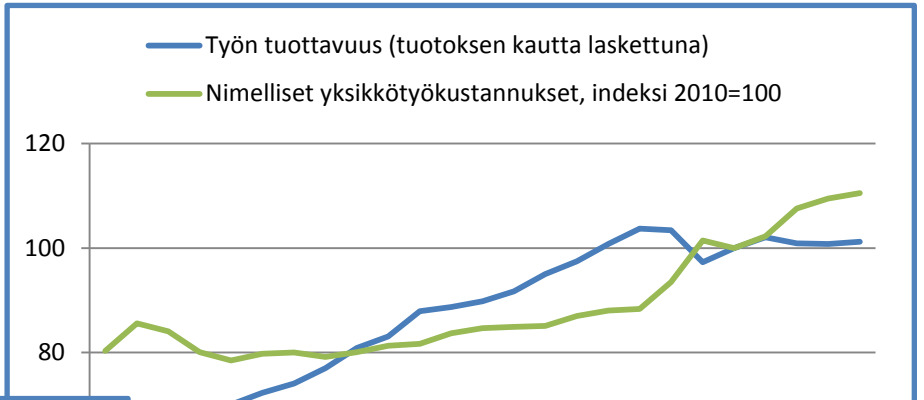
Ohjauskeinot			
Avainindikaattorit	Tarkastelutaso	OECD	Tiedon saatavuus
A22 Ympäristöverotuksen osuus koko verokertymästä (%)	Valtakunta	+	***
A23 Ympäristöverotuksen rakenne ja kohdentuminen toimialoittain	Valtakunta	+	***

Ympäristöverotus toimialoittain, yhteensä



■ Ympäristoperusteiset verot ja maksut verokertymästä, %

Yhteiskunnan muutosindikaattorit



Jatkokehitystarpeet

- Työskentelyn aikana tunnistettu useita mahdollisia indikaattoreita, joita ei tällä hetkellä pystytä toteuttamaan
 - Tietopohjan määrittelyssä ongelmia
 - Tietoa ei kerätä (säännöllisesti)
- **Yksityisen sektorin TKI-panostukset energiaan ja ympäristönsuojeluun (NABS-luokitus)**
- **Uusiutuviin luonnonvaroihin perustuvat uudet tuotteet ja palvelut**
- **Julkiset vihreät hankinnat**
- **Cleantechin investoinnit, TKI ja uudet yritykset**
- Pidemmän aikavälin tavoitteena pyrkimys kansakunnan kokonaisvarallisuuden mittaamiseen (wealth accounting)
 - YK ja Maailmanpankki kehittävät mittaamismenetelmiä
 - Mahdollistaa kokonaisvarallisuuden muutosten tarkastelun pääomalajeittain yhdellä tunnusluvulla

Kiitos!